

Kvalita skrytých titulků u předtočených pořadů v České televizi

Mgr. Věra Strnadová

Komise pro skryté titulky
při ASNEP

KVALITA SKRYTÝCH TITULKŮ

KVALITA SKRYTÝCH TITULKŮ

1. Jazyková složka – pravopis a jazykové styly
2. Technická složka – vlastnosti ST

JAZYKOVÁ SLOŽKA

Pravopisné chyby

1

pořádně) křúpali kosti
a lítali sklenice a stoly,

Pořad „O češtině“

A co Ariadnina nit?

Ariadna **pučila** nit Tézeeovi,

půjčila

Pořad „O češtině“

A jak se projevuje **Pigmalionský**
komplex?

pygmalionský

Přes 50 pravopisných chyb v 25minutovém dokumentu

A man with short dark hair, wearing a dark denim shirt, is shown from the chest up. He is looking slightly to the right of the camera with a serious expression. The background is a blurred outdoor setting with green trees and a grassy area. A white subtitle is overlaid at the bottom of the frame.

Jemu to vyhovovalo,
vyplívá to z jeho náтуры

Příklady pravopisných chyb ve skrytých titulcích

polikačka ohně, samarytán, schyzofrenik,
ty mrtvoli, s cizými, bilynkový, pohiblivý,
přesípací hodiny, přepich, ubyкаче,
ubitovna, sýdlo, fylozofie, ciklus, vipadá,
zabívá se tím, nepřemýšlý, nemílí se,
nedovolý to, co z toho vyplívá?, zývání,
oni mi hrozý, objetování, ryskujete,
vyděli, přišli vánoce, vidáme se na poutí...

Etický kodex ČT

Článek 9.1

„Česká televize je zavázána dbát o kultivovanost jazykového projevu.“

(Vztahuje se pouze na mluvený projev?)

Zachování jazykových stylů

- Spisovná čeština
- Hovorová čeština – obecná mluvená forma
- Formy nespisovné češtiny
 - nářečí
 - hantýrka
 - expresivní výrazy (ségra, úča,...)
 - vulgarismy

Respektovat použité jazykové styly

00:34:02:22

TCR 00:34:02:22

Řekni tomu vychcánkoví, že jsem ještě nasranější než on!

Text v cizím jazyce

- slovenština
- jiné jazyky

Chybný zápis cizojazyčného textu

I make a big noice
to wonderful...

← špatně

I´ll make a big noise
Do wonderful things

← správně

TECHNICKÁ SLOŽKA TITULKU

Nelogické sestavení textu

1

A man with dark hair, wearing a light-colored suit jacket, white shirt, and dark tie, is shown in profile from the chest up, looking towards the left. The background is dark and out of focus.

jedno.

- Dobře. Tak ten čas, že mu

Chybná typografická úprava

mládí, než teda vůbec začínal,
a vyzkoušeli jsme. I mi třeba

Časování titulku

- rozsvícení titulku
- setrvání titulku na obrazovce
- ukončení (zhasnutí) titulku

Chybná synchronizace

-Ne, pane. Já jsem režisér.
-Je v tom nějaký rozdíl?

Příklad nesprávného a správného časování titulků

	1	Každý jsme tam byli naposledy		2	Každý jsme tam byli naposledy	
	1	muselo jich tam být víc.	24	2	muselo jich tam být víc.	24
428	<<	#10:47:20:09-10:47:21:24	1:15	435	#10:47:20:09-10:47:23:20	3:11
	1	Jenomže potom nějací odjeli s námi.	35	2	Jenomže potom nějací odjeli s námi.	35
	1	Takže opravdu nevím.	20	2	Takže opravdu nevím.	20
429	<<	#10:47:23:14-10:47:25:20	2:06	436	#10:47:23:20-10:47:27:00	3:05
	1	Albrechtovi věřím, ale doba je zlá.	35	2	Albrechtovi věřím, ale doba je zlá.	35
	1	Stalo se příliš mnoho divných věcí.	35	2	Stalo se příliš mnoho divných věcí.	35
430		#10:47:27:00-10:47:33:13	6:13	437	#10:47:27:00-10:47:34:09	7:09
	1	Takže, co navrhuje?	21	2	Takže co navrhuje?	20
431	<<	#10:47:34:21-10:47:35:20	0:24	438	#10:47:34:21-10:47:37:03	2:07
	1	-Ještě špičku.	14	2	-Ještě špičku.	14
	1	-To je dobrý.	13	2	-To je dobrý.	13
432	<<	#10:47:42:23-10:47:43:24	1:01	439	#10:47:42:23-10:47:45:21	2:23
	1	Jo, jo, dobře.	14	2	Jo, jo, dobře.	14
433		#10:47:46:08-10:47:49:16	3:08	440	#10:47:46:08-10:47:49:16	3:08
	1	Hadry...	8	2	Hadry...	8
434	<<	#10:47:55:14-10:47:56:14	1:00	441	#10:47:55:14-10:47:57:21	2:07

Úpravy textu při rychlém spádu promluv

- sdružování titulků
- krácení textu
- přeformulování věty
- kombinace předchozích metod

Krácení textu

PŘÍLIŠ ZKRÁCENÝ TEXT

SKUTEČNÉ PROMLUVY VE FILMU

-Kdybyste mě seznámil s případem...
-To opravdu nechci.

-Snad kdybyste mě blíže seznámil
s tím případem...

8 vteřin

-Tak to je přesně to,
co tentokrát naprosto nehodlám.

Tajnou chodbu můžete vypustit.
Majitel nechal všechny zazdít.

Mimochodem, tajnou chodbu
můžete ze svých úvah vypustit.

8 vteřin

Po té poslední vraždě
nechal majitel všechny zazdít.

Takže vám pěkně děkujeme.

Barvy

U současných teletextových titulků:

- uvážlivý výběr barev – stačí 4 barvy písma
- v rámci jednoho filmu má postava stálou barvu
- nepoužívat červenou a fialovou (magenta)
- základní barva – žlutá
- oznamování zvuků - bílá

Nevhodná barva titulku

že se narodili 200 let před naším letop

↑

Kdo za celým udáním stojí?

Policie do nedávna tvrdila, že i přes
nejmenší důkaz, který vede k vyřeše

tohoto nastal postupem času a na so

osoby, jejichž "vznik" a obievení je

jenom Policie ochrání všechny účastníky svědč

objevili okamžitě poté, co policie vy

tržná finanční odměna

Oznamování zvuků

- významové zvuky – souvisí s dějem a nevyplývají ze záběru
- chybějící oznámení významových zvuků je chyba
- Nadbytečné oznamování zvuků je také chyba

Nadbytečné oznámení zvuku

HRA NA TRUBKU

Nadbytečné oznámení zvuku

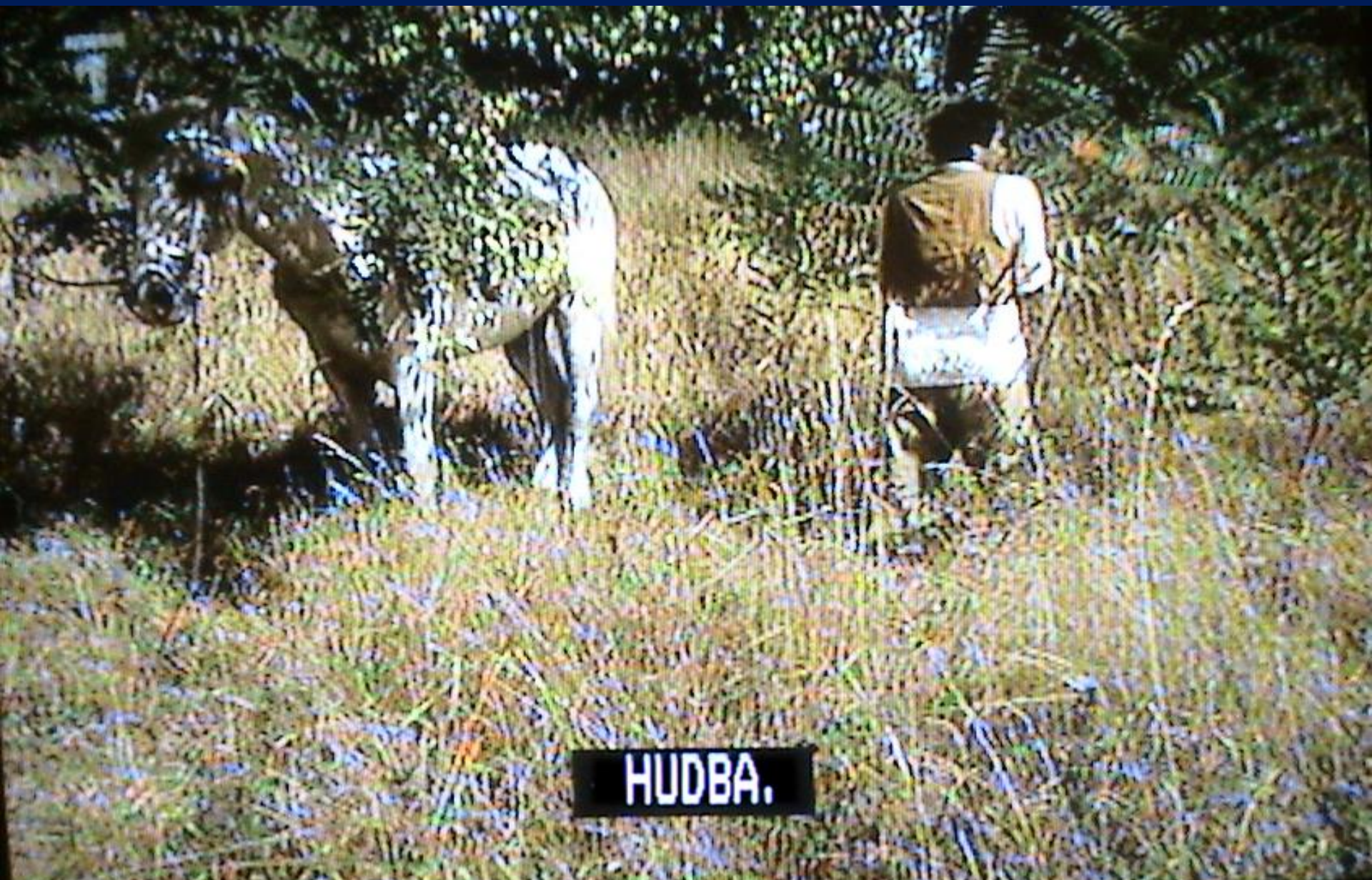

ZPĚV.

Nadbytečné oznámení zvuku

Zbytečné oznámení znělky

HUDBA.

Souhrn požadavků na kvalitu ST u předtočených pořadů

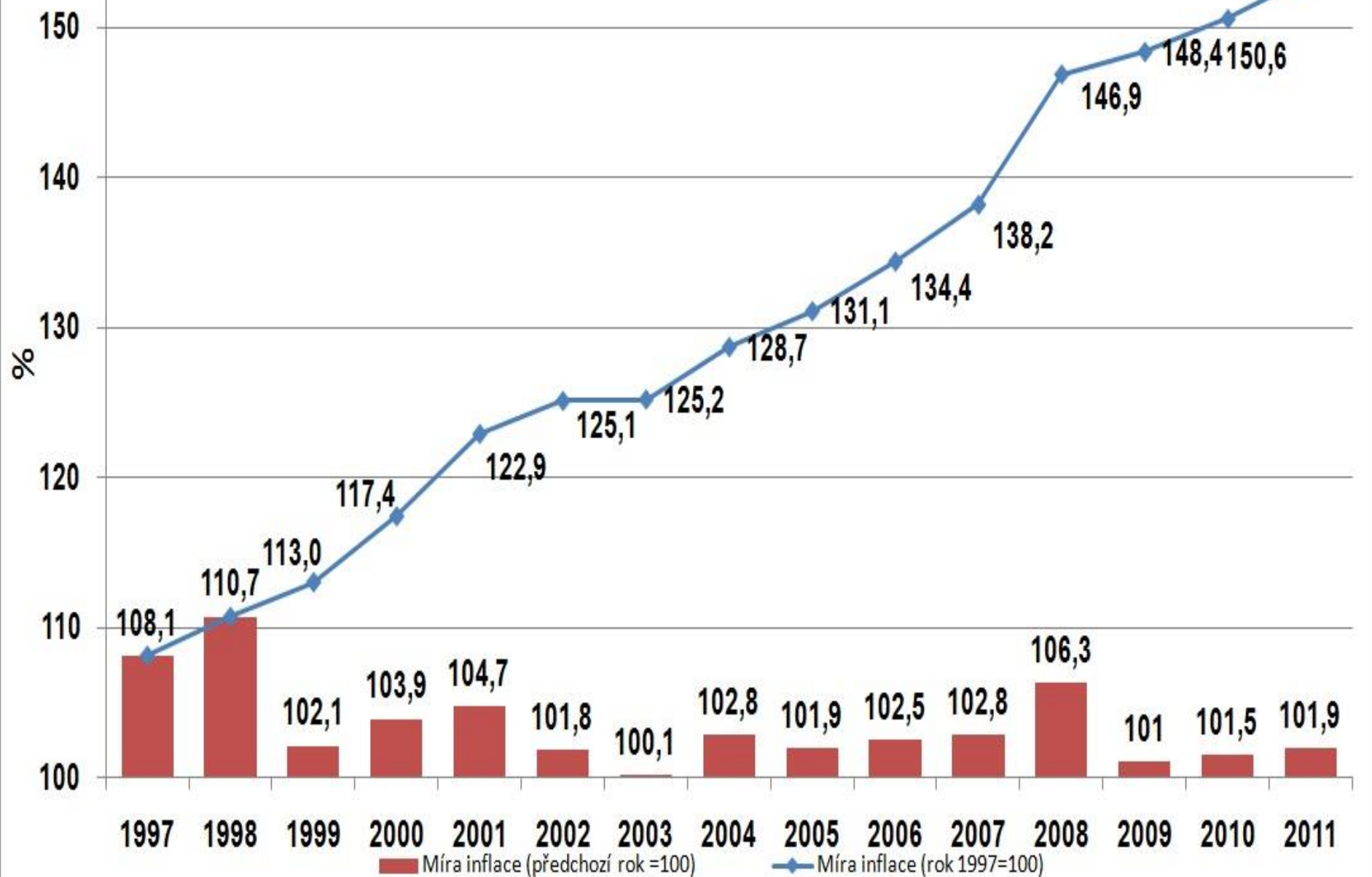
- Jazyková a pravopisná správnost textu
- Úplnost a logická celistvost titulku
- Správné časování titulků, synchronizace
- Krácení textu jen přiměřené rychlosti promluv
- Vhodné užívání barev
- Přiměřené oznamování zvuků

Za málo peněz hodně muziky?

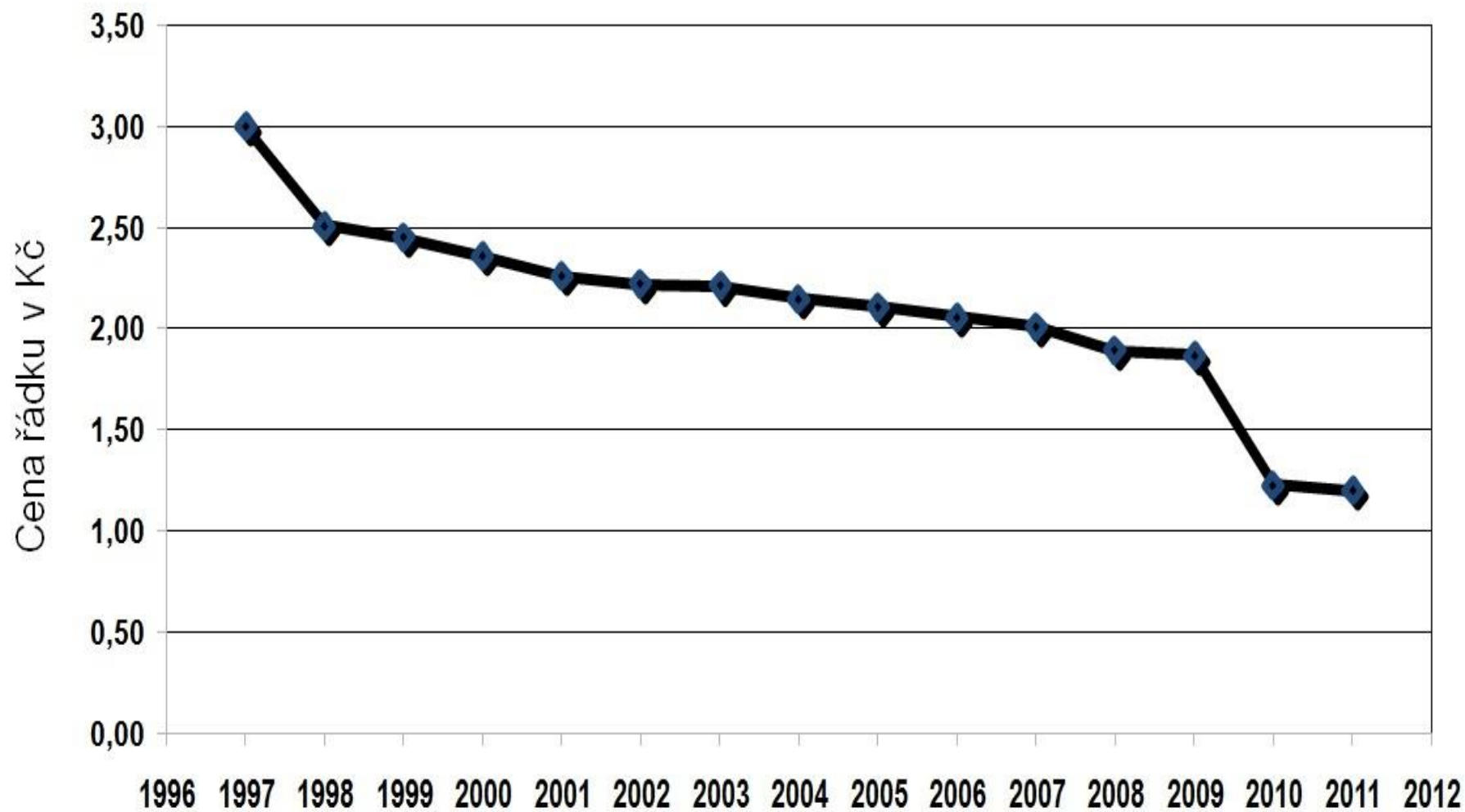
Vysoké nároky na kvalitu lze uplatnit jen při odpovídajícím ohodnocení práce

Jaký je vývoj ohodnocení práce autorů skrytých titulků v ČT za posledních 15 let?

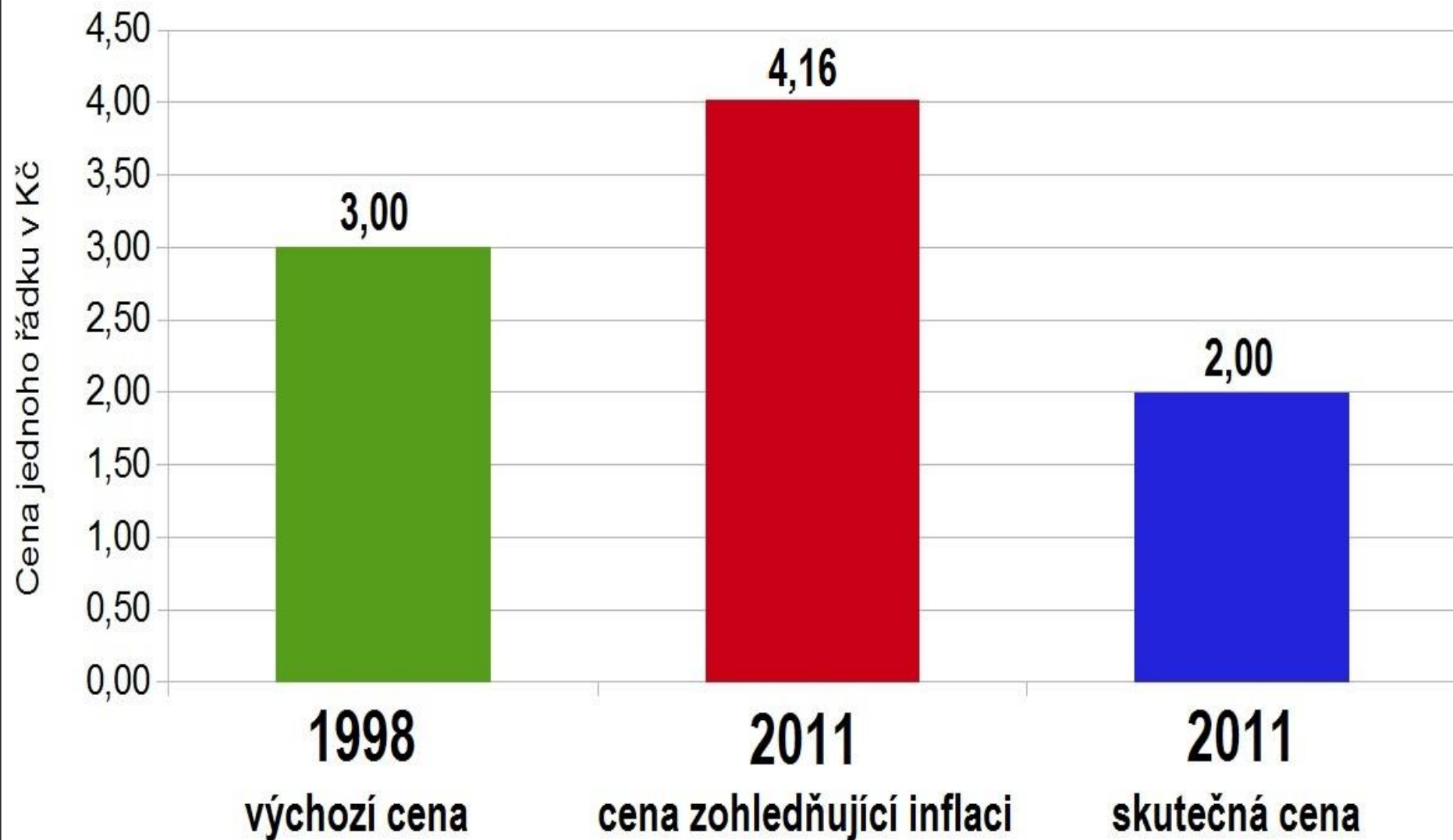
Vývoj inflace od roku 1997

Pokles ohodnocení tvorby skrytých titulků od 1997 do 2011

Porovnání reálné ceny za výrobu skrytých titulků

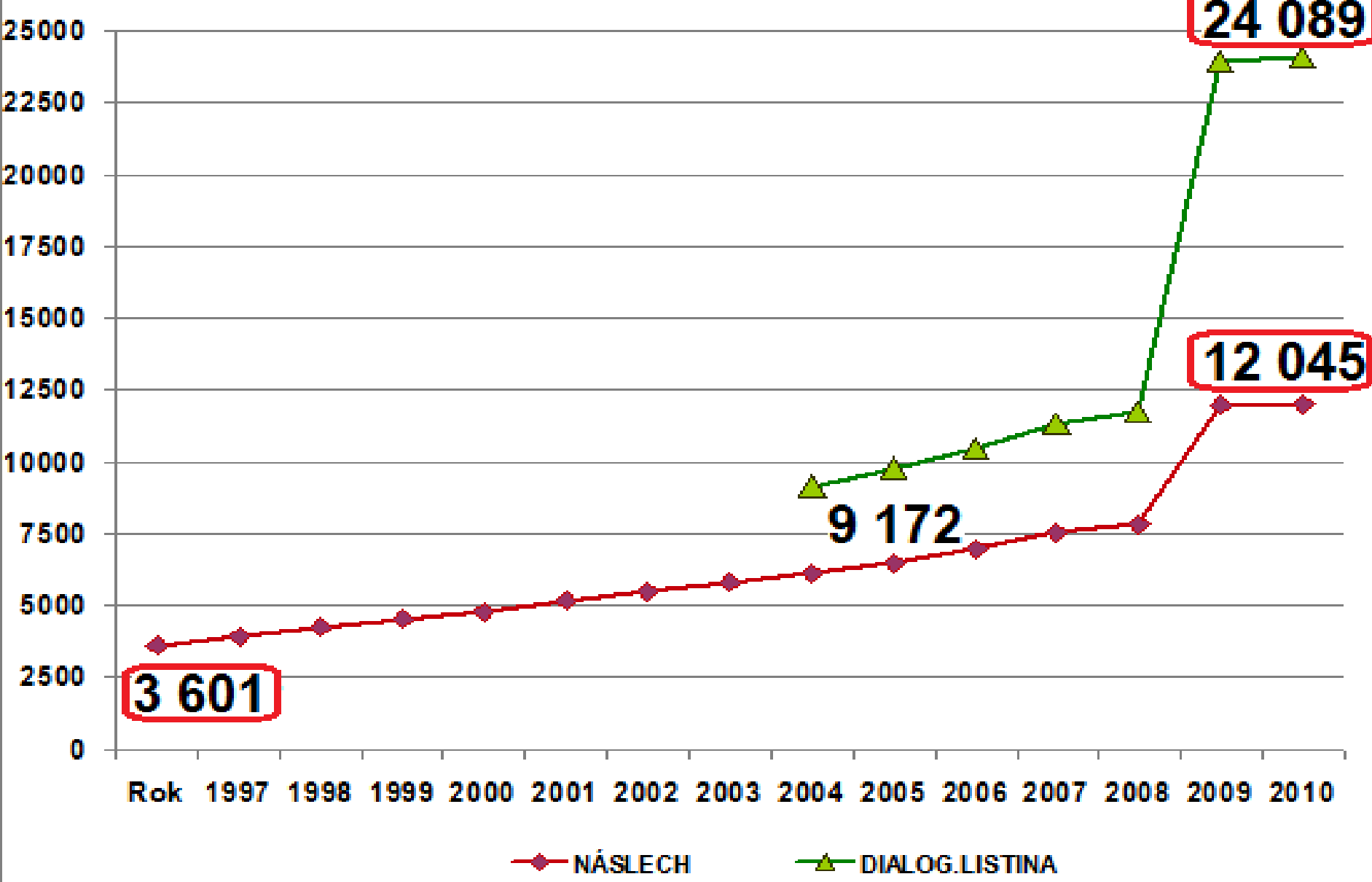

Pokles reálné výše honoráře v ČT

Rok	1997	2009	2011
Průměrná mzda ČR	10 802	23 488	24 089
Počet řádků k dosažení průměrné mzdy	3 601	7 829	12 045
Porovnání ohodnocení jednoho řádku v ceně z roku 1997 v procentech	100%	46%	30%
Cena za řádek titulku v Kč	3,-	3,-	2,-

Pokles reálné výše honoráře o 70 % spolu s nárůstem cen zboží a životních nákladů činí z titulování finančně neatraktivní činnost.

Počet řádků titulků v ČT k dosažení průměrné mzdy

Co by přispělo ke zkvalitnění titulků?

- Odpovídající plat za kvalitní práci profesionálů
- Výběr osob s dobrými předpoklady
- Vyškolení lidí (vzdělání, osvojení si „řemesla“)
- Supervize práce nováčků
- Kontrola kvality – jazyková i technická stránka
- Kontrolní produkce v ČT před vysíláním
- Kontrola starších titulků při digitalizaci
- Opravy již vyrobených „zmetků“ (kdo a za co?)
- Titulkování pro archiv – pouze zkušení titulkáři

Děkuji za pozornost,
na případné dotazy ráda odpovím.

Za konzultace děkuji Ing. M. Zichovi

Tabulky a grafy vyhotovil Ing. Ladislav Lokša

E-mail: vera.strnadova@seznam.cz

Skype: vera.strnadova-deaf

Mobil (jen SMS): 777 90 66 30